

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.20.120/2019/4.

A tanács tagjai:

Dr. Baka András a tanács elnöke
Dr. Kovács Zsuzsanna előadó bíró
Dr. Pataki Árpád bíró

A felperes:

A felperes képviselője:

Dr. Czeglédy és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Fodor Tímea ügyvéd)

Az alperesek:

I. rendű
II. rendű

Az alperesek képviselője:

Kosik Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kosik Barbara ügyvéd)

A per tárgya:

Sajtó-helyreigazítás

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 32.Pf.20.858/2018/5.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 122.P.20.904/2018/13.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

A le nem rótt 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes köteles az államnak külön felhívásra megtéríteni.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az I. rendű alperes által szerkesztett .. című napilapban 2018. január 5-én „Pártmunkát végzett .. szövetkezete” címmel megjelent

cikk lead részében arról számolt be, hogy a ..., egy másik internetes sajtótermék híradására hivatkozva - a .. volt dolgozóinak nyilatkozatai alapján - .. cégeinek ..tüntetésekre való mozgósítás és aláírásgyűjtés volt a feladata. Egyikük azt állítja, hogy a felperestől is érkeztek utasítások. A cikkben a 2018. január 4-én a .. által közzétett cikkben megszólaló két dolgozó nyilatkozatára utaltak, miszerint az alkalmazottak azt állították, hogy a hálózat által szervezett egyik fő munkatevékenység a szórólapozás és „standolás” volt a 2014-es választások idején. Beszámolójuk szerint az ..., a .. és az .. jelöltjei szórólapjainak osztogatásához, valamint a standoknál aláírás gyűjtéséhez volt szükség diákmunkásokra. A cikk kitért arra is, hogy egy .. pártpolitikai feladataira rálátó, volt szombathelyi vállalkozó is névvel ellátott nyilatkozatot juttatott el a ..., akinek állítása szerint a cégcsoport valójában a felperes és a .. vállalkozása, a rendszer célja pedig egy mozgósítható tömeg felépítése. Elmondta, hogy a sajtó által is bemutatott, az .. érkező utalások nem kölcsönök voltak, hanem a bérek fedezete. A felperes családi cége a pénzkimentést is segítette oly módon, hogy miután végrehajtás alá vonták a .. folyószámláit, a kiállított számláikra kedvezményezettként valamilyen .. köthető céget jelöltek meg. A cégcsoport .. pártjától kapott feladatai a tüntetésekre történt mozgósításra is kiterjedtek. Az informátor arról is beszámolt, hogy a kampányok során vállalt fellépéseiért .. is a .. kapta a honoráriumát, és a cégben a pártfelügyelő tisztségét betöltő személy a .. szombathelyi elnöke volt, aki az egyik érintett iskolaszövetkezetben is munkát vállalt.

A kereseti kérelem és ellenkérelem

- [2] A felperes keresetében az I. rendű alperes olyan tartalmú helyreigazító közlemény közzétételére kötelezését kérte, mely szerint valótlanul híresztelték, hogy a felperes utasításokat adott .. cégeinek, és hogy a .. cégcsoport a felperes vállalkozása.
- [3] Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az első- és másodfokú ítélet

- [4] Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy 5 napon belül az általa szerkesztett .. című napilap 2018. január 5-én megjelent számában „Pártmunkát végzett .. szövetkezete” címmel megjelent cikkel azonos helyen és betűszedéssel tegye közzé az alábbi helyreigazító közleményt: „Helyreigazítás: 2018. január 5-én a .. című napilapban közzétett „Pártmunkát végzett .. szövetkezete” című cikkünkben valótlanul híreszteltük, hogy .. utasításokat adott .. cégeinek, és valótlanul híreszteltük, hogy a .. cégcsoport .. vállalkozása.”

- [5] Az alperesek fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és mellőzte az elsőfokú ítéletében elrendelt helyreigazító közleményből az „és hogy a .. cégcsoport .. vállalkozása” szövegrészt, ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyta.
- [6] A jogerős ítélet - felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából releváns - indokolása szerint az elsőfokú bíróság a PK 12. számú állásfoglalásra is figyelemmel, helyesen minősítette az utasításra vonatkozó kijelentést tényállításnak, és helytállóan állapította meg, hogy az alperes a közlés valóságát nem bizonyította. Ezért az elsőfokú bíróság ebben a körben a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdése alapján helytállóan kötelezte az alperest helyreigazító közlemény közzétételére.
- [7] Azon közlés tekintetében, miszerint .. cégcsoportja valójában a felperes, illetve a felperes pártjának vállalkozása, helytállóan hivatkozott az alperes arra, hogy a kijelentést az átlagolvasó nem úgy értelmezi, hogy a felperes lenne a tulajdonosa vagy a vezetője az említett cégeknek. A cikkből kiderül, hogy az említett vállalkozó nem csupán az említett kölcsönt, hanem a .. cégei által, a felperes cégeitől bérkifizetésre kapott kölcsönt, a felpereshez köthető cégeknek a végrehajtás elkerülése érdekében a kedvezményezetti feltüntetését, és a politikusi kapcsolatokat értékelte úgy, hogy a felperes politikailag felhasználja ezt a cégcsoportot, és jelentős befolyása van .. cégeire, ezért az valójában a felperes és pártja vállalkozásának minősíthető. A közlés ezáltal a vállalkozónak a cégcsoport és a felperes kapcsolatára, a felperes és a felperes pártjának céljaira való felhasználására vonatkozó következtetesként, véleményként jelenik meg. A közlés a szóban forgó cégcsoport tevékenységéről és a politikai kapcsolatairól alkotott, felpereshez kapcsolódó vélemény.
- [8] A felperes a hozzá köthető cégtől a .. cégcsoportjába tartozó cégek részére történő kölcsönnyújtást nem vitatta, a bérkifizetés célú kölcsönöket megerősítő, a felperes házastársától származó vallomásról a másodfokú bíróságnak más, előtte folyamatban volt fellebbezési eljárásból hivatalos tudomása volt. Önmagában a kölcsön léte nem elegendő a pártcélú felhasználásra, a pártvezető befolyásának nagyságára vonatkozó következtetés levonására. A bérkifizetésre adott kölcsön, a baloldali párt érdekében történő szórólapozás, és a perben nem vitatott ..-nek a cikkben szereplő, felperes által vezetett párthoz köthető politikussal való kapcsolatai, honorárium kifizetésre vonatkozó állítás azonban elegendő ténybeli alapot szolgáltatnak ahhoz, hogy a kifogásolt véleményt, függetlenül annak helyes vagy helytelen voltától, meg lehet fogalmazni egy politikai közszerelő vonatkozásában. A

kifogásolt kitétel, mely szerint az érintett cégcsoport valójában a felperes és a pártja vállalkozása, vélemény, politikai jellegű tevékenység kritikai értékelése, amelyre tekintettel sajtó-helyreigazításnak nincs helye.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [9] A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezése és tartalma szerint, az elsőfokú bíróság ítéletének teljes egészében történő helyt adás érdekében. Felülvizsgálati álláspontja szerint a jogerős ítélet az Smtv. 12. § (1) bekezdését és a Ptk. 2:44. §-át megsértve állapította meg, hogy azon közlés, miszerint „cégcsoportja valójában a felperes, illetve a felperes pártjának a vállalkozása, nem tényállítás, hanem vélemény, amely tekintetében a sajtó-helyreigazításnak nincs helye. A másodfokú bíróság olyan tényeket fogadott el a vélemény alapjául, amelyek részben nem felelnek meg a valóságnak (a „-nek a „ politikusaihoz fűződő viszonya, nekik honorárium juttatása), illetve részben alkalmatlanok következtetés levonására (felpereshez köthető gazdasági társaság által korábban nyújtott kölcsön a „-nek bérkifizetések biztosítása céljából). Az állítólagos szombathelyi vállalkozót a perben nem sikerült tanúként kihallgatni, az állítólagos nyilatkozata nem lehet a kifogásolt kitétel ténybeli alapja. A valótlan ténybeli alapból jogszerű következtetés sem vonható le, így a közlést valós ténybeli alapokon nyugvó értékítéletnek, véleménynek minősíteni nem lehet. A bizonyíthatósági teszt alapján vizsgálható az a közlés, hogy egy gazdasági társaság kinek a vállalkozása, illetve kinek a tulajdonában áll. A kifogásolt közlés valótlanosságát a cégbéjegyzések egyértelműen alátámasztják. A kölcsönnyújtás ténye pedig önmagában nem alapozza meg a közlés valóságát. A felperes hivatkozott arra, hogy a „ vonatkozásában ugyanezen közléssel kapcsolatban a Fővárosi Ítéltábla a 2.Pf.20.657/2018/8. számú ítéletében azt állapította meg, hogy valótlan tényállítás történt.
- [10] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet terjesztett elő.
- [11] A Pp. 405. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban is alkalmazandó 501. § (1) bekezdése értelmében a fellebbező fél (felülvizsgálattal élő fél) ellenfele a fellebbezés (felülvizsgálati kérelem) kézbesítésétől számított 5 napon belül köteles írásban előterjeszteni a fellebbezési (felülvizsgálati) ellenkérelmét. Az alperes részére a felperes felülvizsgálati kérelme 2019. február 4-én elektronikus úton kézbesítésre került. Az alperes az idézett jogszabályi rendelkezésre figyelemmel 2019. február 11-ig terjeszthette volna elő joghatályosan a felülvizsgálati ellenkérelmét. Ehhez képest az alperes felülvizsgálati ellenkérelmét a jogszabályban előírt határidőn túl, 2019. február 26-án nyújtotta be. A Civilisztikai Kollégiumvezetők

Országos Értekezletének (2017. július 7.) a Pp. 372. § (2) bekezdéséhez fűzött állásfoglalása szerint a bíróság a határidőn túl előterjesztett ellenkérelemben foglalt érvelést figyelmen kívül hagyja, ezért arra az ítélet indokolásában sem utal, és a perköltség viseléséről szóló döntése során sem számol a beadvány előterjesztésének díjával (19. pont).

A Kúria döntése és jogi indokai

- [12] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint megalapozatlan.
- [13] A másodfokú bíróság a kifogásolt közlést, miszerint a .. cégcsoport a felperes vállalkozása, a PK 12. számú állásfoglalásnak is megfelelően, a szövegösszefüggésben értelmezve helytállóan állapította meg, hogy az nem tényállítás, hanem vélemény, amely a sajtó-helyreigazítás tárgya nem lehet. Ez a vélemény nem volt önkényes, ténybeli alapját a cikkben közölt információk képezik. A szerző a felperes pártja érdekében végzett tevékenységet, a felpereshez köthető cégekkel való pénzügyi kapcsolatokat és a politikusi kapcsolatokat értékelte úgy, hogy a felperes, mintha sajátja volna, politikailag felhasználja ezt a cégcsoportot. A kifogásolt közlést az átlagolvasó sem úgy értelmezi, hogy a felperes cégjogi értelemben a tulajdonosa vagy a vezetője a cégcsoportba tartozó cégeknek.
- [14] A cikkben a vélemény alapjaként közölt tények, információk valóságát a felperes sajtó-helyreigazítás keretében történő közzététel tárgyává nem tette. Ezért annak vizsgálata, hogy a következtetés alapjául szolgáló, a cikkben közölt egyes - részben a felperes által sem vitatott - tények mennyire felelnek meg a valóságnak, a jelen per kereteit meghaladja.
- [15] Az informátor tanúként való kihallgatásának felülvizsgálati kérelemben kifogásolt elmaradásának pedig a kifogásolt kitétel vélemény jellegére tekintettel a perbeli jogvita érdemi elbírálása szempontjából nincs jelentősége. Ettől függetlenül az ítélezési gyakorlat szerint a sajtójogi felelősség egyébként sem kerülhető meg úgy, hogy a valótlan tényállítás közlése mástól származó értesülésre vagy vélekedésére hivatkozva történik (BH2000.241., BH1990.468).
- [16] Eredménytelenül hivatkozott a felperes arra, hogy a perbeli cikkel kapcsolatban sajtó-helyreigazítás iránt indult perben a Fővárosi Ítéltábla a 2.Pf.20.657/2018/8. számú ítéletében azt állapította meg, hogy valótlan tényállítás történt. Az adott közléssel kapcsolatban más felperes által indított sajtó-helyreigazítás iránt indult perben a Fővárosi Ítéltábla más eljáró tanácsának döntése a Kúriát nem köti.

[17] A kifejtettekre figyelemmel a jogerős ítélet keresetet részben elutasító döntése nem sértett jogszabályt. Ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

[18] Smtv. 12.

Záró rész

[19] Az alperesnek áthárítható felülvizsgálati eljárási költsége nem merült fel. A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a Pp. 101. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján a felperes köteles az államnak megtéríteni.

Budapest, 2019. március 20.

Dr. Baka András s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k.
előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

AM

tisztviselő